

приналежність та залежність від ресурсів); наявність конкурентоспроможних проектів і відносна розвиненість ринку.

Література

1. *IT в Україні: якими є головні виклики для галузі* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mind.ua/openmind/20181689-it-v-ukrayini-yakimi-e-golovni-vykliki-dlya-galuzi>

Ю. Новіцька

Науковий керівник – к.е.н., доц. Н.Л. Михальчишин

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ВНУТРІШНІ ТОВАРНІ РИНКИ

Загальними характеристиками сучасних міжнародних економічних відносин є глобалізація економіки, поглиблення розподілу праці та інтенсивна інтеграція економік окремих країн в світове господарство та світовий ринок. Враховуючі сучасні умови розвитку інформаційних технологій, відбуваються якісні зміни в області глобалізації ринків і конкуренції. Якщо, певні галузі та компанії не здатні відповідати на виклики глобалізації, не мають маркетингових можливостей для глобальної діяльності, то вони втрачають перевагу на ринку та перестають бути учасниками ринкової взаємодії. Заходи, які направлені на тимчасове обмеження ввозу імпортованих товарів для захисту внутрішніх виробників і ринків від іноземних конкурентів не тільки не дають бажаних результатів, а й ведуть до росту інфляції, уповільненню темпів економічного зростання, зниженню економічної ефективності вітчизняних компаній, відсутності в них необхідних для міжнародної конкурентної боротьби підприємницьких навичок.

Глобалізація пов'язана з виникненням спільних або щонайменше схожих за змістом проблем для різних регіонів світу (наприклад, екологічних, продовольчих, демографічних, міграційних та ін.), а так само постійно зростаючу взаємну соціально-політичну залежність країн і формування обширних зон загальних інтересів. Це також процес всесвітньої економічної, політичної, соціальної та культурної інтеграції та уніфікації, наслідком якого є світовий розподіл праці, міграція капіталу та людських і виробничих ресурсів, стандартизація процесів, а також зближення культур різних країн.

До причин глобалізації товарних ринків належить прагнення підвищити рівень конкурентоспроможності країни, через зниження витрат та пошуку країни з дешевими умовами виробництва; можливість отримання пільгових умов оподаткування в інших державах, необхідність збереження конкурентних переваг у вертикальній інтеграції, що вимагає поділу і розміщення окремих сфер діяльності в інших регіонах чи країнах та ін. За

рівнем глобалізації Україна станом на 2017 рік займає 45 місце з 207 країн світу за KOF Index of Globalization, що сприяє участі держави в системі міжнародних економічних відносин.

Що стосується використання переваг глобалізації, то в першу чергу можливості глобалізації товарних ринків використовують транснаціональні компанії. Такі компанії вибудовують глобальні ланцюги постачання, використовувани матеріали й комплектуючі поступають з найбільш дешевих джерел, склади й логістика організовані у найбільш вигідних з погляду витрат регіонах, а дослідження й розробки сконцентровані там, де необхідні для цього знання найбільш доступні. Транснаціональні корпорації перетворюють світову економіку в глобальну, забезпечуючи прискорення науково-технічного прогресу у всіх його напрямках.

У переважній більшості галузей національної економіки невеликі фірми, що орієнтовані на внутрішній ринок, не здатні скористатися ефектом масштабу, що дозволило б їм підвищити конкурентоспроможність в довгостроковій перспективі. Транснаціональні ж компанії можуть не лише отримувати ефект економії на масштабах, а й випереджати невеликі підприємства на основі інновацій та прискореного технологічного розвитку.

Фірми в умовах глобалізації не можуть не враховувати функціонування міжнародних ринків. Потреби у зміні підходу до свого бізнесу поступово виникли у компаній у зв'язку з лібералізацією правил зовнішньої торгівлі, зростаючою взаємозалежністю країн усього світу при виробництві товарів і послуг. Глобалізація вже не дозволяє працювати по-старому, орієнтуючись лише на врахування внутрішнього ринку. Фірми повинні шукати нові можливості на ринках закордонних країн, тому що їхні внутрішні ринки вже насичені. З іншого боку, міжнародна торгівля стає усе більше ліберальною, тому компанії зіштовхуються з жорстокою конкуренцією з боку іноземних виробників і на своїх внутрішніх ринках. Глобальна фірма, працюючи в декількох країнах, домагається таких переваг у наукових дослідженнях, виробництві, маркетингу й фінансах, які недоступні їхнім конкурентам на внутрішньому ринку, при цьому розглядаючи увесь світ як єдиний ринок.

Отже, процес глобалізації має великий вплив на формування економічних відносин, а також на розвиток внутрішнього ринку країни. Посилення конкуренції, змушує національні підприємства покращувати якість та ефективність своєї роботи і ставати більш прозорими. Наслідком глобалізації також буде, вхід зарубіжних організацій на ринки. Поглиблення глобалізаційних процесів як на всіх світових ринках в цілому, так, зокрема, і на товарному ринку, є об'єктивним процесом, що відкриває для національних економік не лише нові можливості та перспективи, а й сприяє появі нових загроз.